# U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Josefa Baxy a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobkyně: **P. T. T.**, zastoupené Mgr. Vratislavem Polkou, advokátem se sídlem Vinohradská 1233/22, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 1. 2018, č. j. OAM-874/ZA-ZA11-HA10-2017, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 10. 12. 2018, č. j. 42 Az 2/2018 – 24,

takto:

**I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

**II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

## Odůvodnění:

### I. Vymezení věci a řízení před krajským soudem

[1] Žalobkyně je státní příslušnicí Vietnamské socialistické republiky, do České republiky přicestovala dne 5. 2. 2016 na návštěvu svých dětí a vnoučat (syn žalobkyně na území České republiky žije od roku 2008, dcera od roku 2007, obě děti jsou zletilé). Dne 26. 4. 2016 podala žádost o mezinárodní ochranu, v níž uvedla, že na území České republiky chce zůstat se svou rodinou, v zemi původu nemá zázemí a bojí se vrátit zpět za svým manželem, který ji bije. Žalovaný však rozhodnutím ze dne 28. 11. 2016, č. j. OAM-416/ZA-ZA11-HA10-2016, neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Žalobu zamítl Krajský soud v Ústí nad Labem, který mezi jiným uvedl, že obavy žalobkyně z psychického a fyzického teroru ze strany jejího manžela nepředstavují azylově relevantní důvod. K právu na rodinný a soukromý život krajský soud konstatoval, že na území České republiky žijí dvě z jejích čtyř zletilých dětí, které zde pobývají samostatně se svými rodinami již přes deset let. Závěrem krajský soud poznamenal, že žalobkyni nic nebrání řešit svou situaci cestou pobytových oprávnění.

[3] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 25. 9. 2017, č. j. 2 Azs 283/2017 - 30, odmítl kasační stížnost žalobkyně pro nepřijatelnost.

[4] Dne 22. 10. 2017 podala žalobkyně opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný v rozhodnutí uvedeném v záhlaví vyhodnotil žádost jako nepřípustnou a řízení o ní zastavil. Uvedl, že v předchozím řízení žalobkyně označila za důvod podání žádosti legální pobyt na území České republiky, neboť si přála zůstat se svými dětmi, od kterých předpokládala existenční podporu a v zemi původu nemá zázemí. Návrat do země původu odmítla zejména kvůli násilnickému jednání svého manžela, v důsledku čehož má zdravotní potíže. Žalovaný uzavřel, že žalobkyně ve své opakované žádosti uvádí naprosto stejné motivy svého odchodu z vlasti a neochotu se do ní opětovně vrátit. K tvrzení žalobkyně o rozvodu s manželem uvedl, že tato skutečnost nemá sama o sobě vliv na posouzení důvodů relevantních pro udělení azylu. Žalobkyně neuvedla žádnou novou skutečnost ve smyslu zákona o azylu, která by odůvodňovala opětovné vedení správního řízení o udělení mezinárodní ochrany.

[5] Žalobkyně podala proti rozhodnutí žalovaného správní žalobu. V té upozornila na procesní vady rozhodnutí a zdůraznila, že její manželství zaniklo, což je novou skutečností v řízení, pro niž nebyl žalovaný oprávněn řízení pro nepřípustnost zastavit. V zemi svého původu již nemá zázemí a nemá se tam kam vrátit.

[6] Krajský soud žalobu zamítl. Připomněl, že první žádost o mezinárodní ochranu žalobkyně byla motivována snahou legalizovat svůj pobyt na území České republiky. Do vlasti se nechtěla vrátit, neboť se svým manželem, který bil ji i jejich děti, od 2014 roku nežije. Ve své zemi původu nemá zázemí. Soud zdůraznil, že žalobkyně při seznámení se s podklady řízení ve správním řízení o opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla, že s manželem se před pěti nebo šesti lety rozvedla. Tvrzení žalobkyně o změně jejího osobního statusu je pro výše uvedené nedůvěryhodné, neboť se rozchází s tím, co uváděla stran svého manželství v rámci správního řízení o své první žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Soud dodal, že tato nová skutečnost navíc vylepšila její složitou osobní situaci ve Vietnamu, neboť již neexistuje riziko násilného chování ze strany jejího bývalého manžela. Žalobkyní uváděné důvody pro udělení mezinárodní ochrany nebyly novými skutečnostmi podle § 11a odst. 1 zákona o azylu, neboť se jednalo o důvody, které uváděla již v předchozím řízení. Rozhodnutí žalovaného pak podle nebylo stiženou žádnou vadou, která by měla vliv na zákonnost.

## II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[7] Proti rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (stěžovatelka) kasační stížnost.

[8] Podle stěžovatelky krajský soud zatížil své rozhodnutí nezákonností, neboť skutečnosti uváděné stěžovatelkou ve správním řízení nevyhodnotil jako nové podle zákona o azylu a potvrdil rozhodnutí žalovaného. Stěžovatelka přitom uvedla zásadní novou skutečnost, a to, že je rozvedena. Žalovaný tak byl povinen žádost o udělení mezinárodní ochrany posoudit meritorně. Stěžovatelka v této souvislosti odcitovala pasáž rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, č. j. 1 Azs 43/2009 - 66, a poukázala na obdobnost obou případů. Navrhla zrušit rozsudek krajského soudu a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

[9] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti plně souhlasí se závěry rozsudku krajského soudu.

## III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[10] Kasační stížnost je přípustná. Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věcech mezinárodní ochrany je ovšem také její přijatelnost. Kasační stížnost je v souladu s § 104a s. ř. s. přijatelná, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Výkladem institutu přijatelnosti a výčtem jejích typických kritérií se soud zabýval např. v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS, na jehož odůvodnění pro stručnost odkazuje.

[11] V dané věci nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Krajský soud se nedopustil ani zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Krajský soud posoudil věc v souladu s konstantní judikaturou.

[12] Problematikou opakovaných žádostí se kasační soud zabýval v řadě svých předchozích rozhodnutí. Podrobně se k ní vyjádřil např. v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 - 65. Svůj závěr pak formuloval do právní věty: „*Hlavním smyslem a účelem možnosti podat opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit hmotněprávní postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího pravomocně ukončeného řízení. Při opakovaném podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany je proto nutno důsledně dbát na splnění těchto podmínek, které mají na straně jedné garantovat určitou přidanou hodnotu této nové žádosti, jenž může vést k jinému rozhodnutí než u žádosti předchozí, a na straně druhé zajistit, aby nedocházelo k účelovému podávání opakovaných žádostí.*“ V tomto rozsudku soud dále uvedl, že „*zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele, např. udělení azylu matce nezletilé žadatelky, jejíž žádost již byla pravomocně zamítnuta; k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 11. 2008, č. j. 9 Azs 14/2008 - 57*“. Zdůraznil přitom, že věcné projednání opakované žádosti je výjimkou, „*kterou je třeba vykládat restriktivně tak, aby byl respektován jeden ze základních principů rozhodování ve veřejném právu, a sice princip právní jistoty, jehož výrazem je i překážka věci pravomocně rozhodnuté*“. Dle rozsudku rozšířeného senátu ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011 - 96, je správní orgán povinen v odůvodnění rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost dle § 25 písm. i) zákona o azylu uvést zdůvodněný závěr o tom, že „*1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany*“. Z rozsudku ze dne 4. 10. 2018, č. j. 5 Azs 181/2018 - 45, plyne, že: „*Za nové skutečnosti nebo zjištění je pak ve smyslu procedurální směrnice nutno považovat nikoli jakékoli nové skutečnosti nebo zjištění, ale pouze takové, které by prima facie mohly mít dopad do hmotněprávního postavení žadatele.*“

[13] Krajský soud správně identifikoval jako podstatnou otázku, zda stěžovatelka v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvádí (nebo se v řízení objevily) nové skutečnosti nebo zjištění, které by splňovaly podmínky stanovené pro meritorní projednání žádosti dle § 11a odst. 1 zákona o azylu.

[14] Ze zběžného porovnání obou řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, včetně řízení před soudy, je na první pohled (*prima facie*) zjevné, že důvody pro podání žádosti jsou totožné. Stěžovatelka toliko „vypustila“ obavu z návratu do země původu způsobenou násilnickými sklony manžela. Důvodem, pro který žádost podala, bylo setrvání na území České republiky se svými dětmi a absence zázemí v zemi svého původu (bydlení a obživy), tedy důvody zcela totožné jako ty, které uvedla v prvním řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud vyšel ze stejných závěrů a své rozhodnutí tak nezatížil vadou nezákonnosti.

[15] Odkaz na pasáž z rozsudku č. j. 1 Azs 43/2009 - 66 pak není případný. V tomto rozhodnutí byly důvody, pro které nebylo první žádosti vyhověno - možnost nalézt si zaměstnání, kterým by si žadatel hradil léčbu své nemoci – v řízení o opakované žádosti o mezinárodní ochranu zpochybněny doloženými lékařskými zprávami o nemožnosti výkonu práce pro podstatné zhoršení zdravotního stavu. Závěry původního řízení tak byly zpochybněny novými skutečnostmi, které žadatel nemohl uvést dříve. Situace stěžovatelky v nyní projednávané věci je však diametrálně odlišná. V původním řízení se krajský soud vypořádal se všemi tvrzeními stěžovatelky. Mezi jinými výslovně vypočetl důvody, pro které lze azyl, humanitární azyl či doplňkovou ochranu udělit. Změna osobního statusu (rozvod) však mezi tyto důvody ani typově nespadá. Stěžovatelka si tak musela být vědoma, že její opakovaná žádost bude neúspěšná, a to i v souvislosti s vyhodnocením její první žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

## IV. Závěr a náklady řízení

[16] Pro výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelky, není proto důvod pro její přijetí k věcnému projednání. Jako nepřijatelnou ji dle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl.

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s, podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, pokud byla kasační stížnost odmítnuta.

**P o u č e n í :** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. března 2019

JUDr. Josef Baxa
předseda senátu